

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 27. marts 2007

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings forårssamling, mandag den 26. marts 2007.

Landstingets 1. næstformand Ane Hansen oplyste, at de ikke-behandlede punkter fra mødet den 23. marts 2007 behandles den 29. marts 2007. Alle planlagte 2. behandlinger den 29. marts 2007 flyttes til mødet den 11. april 2007.

Landstinget behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 53:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret nedsætter et Børneråd, der skal afgive anbefalinger om forbedringer af børns vilkår i Grønland.

(Landstingsmedlem Palle Christiansen, Demokraterne)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at der efter hans opfattelse mere end nogensinde var behov for at igangsætte og fastholde en national indsats til forbedring af børns vilkår i Grønland. Men hver gang der er debatteret tiltag i landstinget, er de mundet ud i en kampagne, en venteliste og en lille pulje på landstingsfinansloven til en ujævn indsats. Derfor findes det på tide at nedsætte et Børneråd, der kan arbejde på at sikre børns rettigheder ved at påpege ting i samfundsudviklingen generelt, som kunne have en uheldig indvirkning på børns udviklingsmuligheder, påpege forhold i lovgivningen, der burde ændres, sætte aktuelle spørgsmål til debat, være høringspart på børnenes vegne og komme med konkrete forslag til forbedringer af forholdene for børn.

I landsstyrets besvarelse fremhævede **Landsstyremedlem for Familie og Justitsvæsen, Aleqa Hammond**, at landsstyret allerede har igangsat en oplysningskampagne "Særlig indsats" for at mindske omsorgssvigt med husstandsomdelte pjecer, TV dokumentarprogrammer, radioudsendelser og etableringen af hjemmesiden "vores ansvar". Da ny lovgivning er under vejs og i høring og da der er iværksat konkrete tiltag som eksempelvis etablering af familiebehandlingscentre, fandt landsstyremedlemmet at etableringen af et Børneråd bare vil være en ny administrativ knopskydning og at det er bedre at anvende de

disponible midler til indsatser rettet mere direkte mod børn, unge og familiers konkrete problemer. Landsstyret indstillede derfor forslaget til forkastelse.

Siumut ville inddrage det allerede etablerede børne- og ungdomsråd SORLAK i arbejdet, selv om dette var sammensat af organisationer og ikke som i forslaget specialister. Partiet tilsluttede sig landsstyret forslag om afvisning af forslaget.

Inuit Ataqatigiit mente ikke at nedsættelsen af et Børneråd ville forbedre indsatsen over for børn og unge; men i stedet medføre betydelige administrative opgaver. Partiet indstillede dermed også forslaget til forkastelse.

Demokraterne anbefalede kraftigt etableringen af et Børneråd, bl.a. fordi det kunne rådgive politikerne også.

Atassut tilsluttede sig forslagsstillerens forslag til vedtagelse og det samme gjorde **Kattusseqatigiit Partiiat**.

Da således et flertal ikke kunne støtte forslaget og ikke ønskede dette udvalgsbehandlet, sendtes det videre til 2. behandling i den foreliggende form uden udvalgsbehandling.

Punkt 79:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at gennemføre en undersøgelse, der skal afdække og beskrive mulighederne for at forbedre vilkårene for personer med autisme og Aspergers syndrom og deres nære pårørende.

(Landstingsmedlem Astrid Fleischer Rex, Demokraterne)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at de nævnte personer var en overset gruppe, som man samfundsmæssigt burde støtte op om. Hun foreslog derfor en undersøgelse for at komme med forslag til de mest hensigtsmæssige støtteforanstaltninger.

I landsstyrets besvarelse nævnte **Landsstyremedlem for Familie og Justitsvæsen Aleqa Hammond**, at gruppen af handicappede med autisme, damp, ADHD og Aspergers syndrom efter landsstyrets oplysninger er vokset, således at den nu omfatter 56 personer. Disse personer kan få hjælp efter handicapforordningen på lige fod med andre handicappede og landsstyremedlemmet ønsker ikke at tage nye initiativer før efter afholdelse af en handicapkonference i maj måned 2007. Herefter kunne forslaget vurderes igen. På denne baggrund indstillede landsstyret, at beslutningsforslaget ikke imødekommes.

Siumut tilsluttede sig landsstyrets afvisning af forslaget, da man ikke ville binde sig til noget før den planlagte konference har fundet sted. Partiet henviste i øvrigt til strukturudvalgets forslag om udlægning af handicapområdet til de kommende storkommuner.

Inuit Ataqatigiit henviste til, at der i slutningen af januar 2007 har været et seminar for at få mere viden om netop de her omtalte sygdomme. Seminaret afslørede initiativrigdom hos medarbejdere og forældre til de handicappede, hvorfor partiet mente man bør støtte de

fremkomne initiativer og også dette foreliggende beslutningsforslag, som man indstillede vedtaget og behandlet i familieudvalget.

Demokraterne kunne ikke forstå landsstyrets afvisning af forslaget og indstillede forslaget til vedtagelse og 2. behandling på landstingets efterårssamling 2007, for at få resultaterne fra handicapkonferencen med i udvalgsarbejdet i sundhedsudvalget.

Atassut kunne tilslutte sig forslaget om en undersøgelse, der kan tilvejebringe ny viden på området og indstillede forslaget til vedtagelse med udvalgsbehandling i familieudvalget.

Også **Kattusseqatigiit Partiit** kunne indstille forslaget til vedtagelse.

Efter lidt debat konkluderes, at der var et flertal for forslaget, der henvistes til behandling i Landstingets Familieudvalg inden 2. behandlingen. Det blev overladt til udvalget at afgøre, om forslaget skal 2. behandles i indeværende landstingssamling eller i efterårssamlingen, således at erfaringerne fra handicapkonferencen kan indgå i udvalgsarbejdet.

Punkt 104:

Forslag til Landstingsbeslutning om at pålægge Landsstyret at arbejde for etablering af et Videns- og Rådgivningscenter for handicappede samt at fremsætte forslag om bevilling på finanslovsforslaget for 2008.

(Landstingsmedlem Ruth Heilmann, Siumut)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at forslaget allerede var fremkommet i forbindelse med Socialreformkommissionens anbefalinger i 1997 – for 10 år siden. Forslaget er en opfølgning på en forespørgselsdebat under forårssamlingen 2006, hvor der syntes at være et flertal for et sådant forslag.

Videns- og Rådgivningscenteret skal kunne servicere de handicappede og deres familier.

I landsstyrets besvarelse nævnte **Landsstyremedlem for Familie og Justitsvæsen Aleqa Hammond**, at mulighederne for etablering af et Videns- og Rådgivningscenter kan indgå i Landsstyrets samlede overvejelser på handicapområdet, men landsstyremedlemmet ønsker at afvente handicapkonferencen i maj måned 2007, forinden der tages konkrete initiativer. Derfor kunne landsstyret på nuværende tidspunkt ikke anbefale forslaget til vedtagelse.

Siumut mente at det foreslåede Videns- og Rådgivningscenter vil blive efterspurgt og anvendt uanset om der sker en kommunesammenlægning eller ej og mente derfor, at man bør etablere centeret allerede nu. Partiet kunne således indstille forslaget til vedtagelse og udvalgsbehandlet i Landstingets Familieudvalg.

Inuit Ataqatigiit følte sig trygge ved, at landsstyret har viden og overvejelser i gang i disse sammenhænge og at der undersøges muligheder for etablering af et sådant Videns- og Rådgivningscenter. Partiet foreslog forslagets 2. behandling udskudt til efteråret, således at en betænkning med udgangspunkt i landsstyrets planlagte tiltag og samt anbefalingerne fra handicapkonferencen kan indgå i udvalgsarbejdet.

Demokraterne indstillede forslaget til vedtagelse og behandling i Landstingets Familieudvalg.

Atassut mente ikke at der på nuværende tidspunkt er tilstrækkeligt grundlag til at træffe beslutninger på området og indstillede at forslaget ikke nyder fremme.

Kattusseqatigiit Partiiat ville gerne have afklaret, hvorfor socialreformkommissionens anbefalinger ikke er ført ud i livet og hvorfor man ikke har set resultater af de pålagte opgaver, inden partiet kunne tage stilling. Partiet indstillede forslaget til videre behandling i rette udvalg inden 2. behandlingen.

Da der kunne konstateres et flertal for forslagets oversendelse til 2. behandling i Landstingets Familieudvalg, blev dette konklusionen på dagens forhandling.

Punkt 147:

Beslutningsforslag om at Landsstyret pålægges fra og med EM 08 at afgive årlige redegørelser til Landstinget om Landsstyrets varetagelse af Hjemmestyrets ejerinteresser i de helt eller delvist Hjemmestyreejede selskaber, herunder om den økonomiske situation og udviklingen i det enkelte selskab, og om Landsstyrets overvejelser og tiltag på baggrund heraf.

(Atassut's Landstingsmedlemmer: Augusta Salling, Ellen Christoffersen, Kristian Jeremiassen, Thomas Kristensen, Godmand Rasmussen)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **Landstingsmedlem Godmand Rasmussen** som repræsentant for forslagsstillerne, at landsstyret i forbindelse med landstingets Forårssamling 1999 havde tilkendegivet, at der fremover vil blive udarbejdet en redegørelse til Landstingets Finansudvalg og Revisionsudvalg vedrørende den økonomiske situation og udvikling i de helt og delvist hjemmestyreejede aktieselskaber. Disse redegørelser har været lagt ud på Grønlands Hjemmestyres hjemmeside i perioden 1999-2001. Fra og med 2002 var afgivelsen af redegørelser indstillet, formentlig i forståelse mellem landsstyret og de to landstingsudvalg. Forslaget om årlige redegørelser nu er begrundet i den seneste række af dårlige dispositioner i flere af selskaberne med tab for det offentlige som ejer til følge.

Landsstyreformanden oplyste, at der hvert år i forbindelse med generalforsamlingerne i selskaberne på baggrund af selskaberne årsrapport af et statsautoriseret revisionselskab laves en redegørelse til landsstyrets brug. Selskabernes årsrapporter sendes kontinuert til Landstingets Finansudvalg og Revisionsudvalg.

Da generalforsamlingerne normalt ligger i april og maj, fandt Landsstyreformanden ingen ide i offentliggørelse af disse papirer i landstinget, idet de så kun ville kunne blive diskuteret på landstingets efterårssamling - et tidspunkt hvor tallene efterhånden er et år gamle. Nyhedsværdien ville derfor være ringe.

Landsstyret kunne ikke tilslutte sig det fremsatte forslag.

Siumut henviste til, at selskaberne drives under iagttagelse af aktieselskabslovgivningen. Da der er mulighed for at forlange oplysninger i to af landstingets udvalg, fandt partiet ikke behov for yderligere afrapportering.

Inuit Ataqatigiit foreslog at landsstyret indarbejder en oversigt i forbindelse med afgivelsen af den årlige Politisk-Økonomiske Redegørelse og tog på denne baggrund foreløbigt Landsstyrets svarnotat til efterretning og indstillede forslaget behandlet i Landstingets Erhvervsudvalg.

Demokraterne ville meget gerne fjerne mytedannelserne og have de relevante oplysninger frem i lyset til brug for landstingets medlemmer. Demokraterne støttede forslaget og henviste det til behandling i Landstingets Lovudvalg inden 2. behandlingen.

Atassut støttede naturligt deres egne medlemmers forslag og indstillede forslaget behandlet i Landstinget Revisionsudvalg inden 2. behandlingen.

Kattusseqatigiit Partiit ønskede svar på, hvorfor den tidligere information ophørte og ville gerne vide landsstyrets holdning til at rapportere. Partiet vil først efter modtagelsen af svar på disse spørgsmål tage stilling, men kunne dog indstille forslaget til behandling i rette udvalg inden 2. behandlingen.

Det kunne konstateres, at der på nuværende tidspunkt ikke er flertal for forslaget, men samtidig etableredes et flertal for behandling i Landstingets Revisionsudvalg inden 2. behandlingen.

Punkt 143:

Beslutningsforslag om at Landsstyret pålægges at fremkomme med ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 13. maj 1993 om Landsstyremedlemmers ansvar i relation til Hjemmestyrets hel eller delvis ejede selskaber.

(Atassut's Landstingsmedlemmer: Augusta Salling, Ellen Christoffersen, Kristian Jeremiassen, Thomas Kristensen, Godmand Rasmussen)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **Landstingsmedlem Godmand Rasmussen** som repræsentant for forslagsstillerne, at en stramning af loven om landsstyremedlemmernes ansvar vil sikre, at tilsynet med selskaberne bliver optimeret og der bliver klar hjemmel for landstinget til at reagere i tilfælde af forsømmelighed fra landsstyrets eller landsstyremedlemmers side i forhold til selskaberne.

Forslaget blev præsenteret som en konsekvens af den senere tids problemer i de hjemmestyreejede selskaber. Man ønsker forretning og politik adskilt således, at landsstyremedlemmerne kan ifalde ansvar i tilfælde af indblanding i selskabernes dispositioner.

Landsstyreformanden redegjorde for, at der allerede i den gældende lovgivning er mulighed for fastsættelse af ansvar samt at gennemførelse af konkret og detaljeret

lovregulering af landsstyrets pligter og ansvar i forhold til de helt eller delvist hjemmestyreejede selskaber vil skabe vanskelige og formentlig utilsigtede afgrænsnings-spørgsmål.

Landsstyret kunne ikke tilslutte sig det fremsatte forslag.

Siumut mente det er højt risikobetonet at begynde på noget, der kan ligne politisk styring og henholdt sig til, at aktieselskabslovgivningen klart foreskriver rammerne for beføjelserne for ejer, bestyrelse og direktion i forhold til generalforsamlingen. Partiet advarede mod at begynde at infiltrere ministeransvarslovgivning ind i direktioners og bestyrelseres ansvarsområder i aktieselskaberne. Partiet kunne således ikke støtte forslaget.

Inuit Ataqatigiit mente slet ikke at kunne udtale sig om forslaget før dette er konkretiseret. Det var alt for løst.

Demokraterne var enige med forslagsstillerne om behovet for en opstramning af ansvaret. Partiet indstillede forslaget til vedtagelse og behandling i Landstingets Lovudvalg inden 2. behandlingen.

Atassut støttede naturligt deres egne medlemmers forslag og indstillede forslaget behandlet i Landstinget Revisionsudvalg inden 2. behandlingen.

Kattusseqatigiit Partiiat kunne tilslutte sig forslaget og indstillede dette til behandling i rette udvalg inden 2. behandlingen.

Efter en noget lang debat konkluderedes, at der ikke er et flertal for forslaget og ej heller for udvalgsbehandling. Forslaget oversendtes derfor til 2. behandling i den nu foreliggende form uden udvalgsbehandling.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. email: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne